

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
horvá a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdója
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
horvá a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére von-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 9. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, január 13.

Meddig tart még?

Nagybecskerek, január 13.

(—s) Hát ott vagyunk még mindig, a hol voltunk — azaz, az ország szekere a mint 99. újévre belejutott az obstrukciós exlexbe, azonképen csak mélyebben jutott az obstrukció kátyujába, de nem haladt egy tapodtat sem. Hol a kiegyezés, hol vannak a kereskedelmi szerződések, hol a parlamenti rend s hol a nagy reformok s haladása 5 hosszú esztendőnek?

Mindezt elobstruálták s ma úgy állunk, hogy ha még sokáig késik a segítség, elobstruálják a többit is, elpusztít bennünket a korlátlan parlamenti szólásszabadság, mint a hogy Lengyelországot elpusztította a „nye poz volim“.

Ugy jártunk, mint az a beteg, a ki keletkező sebtét nem engedte kioperálni s kien ma már csak az alapos amputatio segíthet.

99-ben Bánffy bukásakor sokan voltunk, a kik azt a nézetet vallottuk, csak nem egyezkedni az obstrukcióval, hanem lehetlenné tenni egyszer s mindenkorra.

Ott volt előttünk az osztrák példa, láttuk minő demoralizáló, minő pusztító következtései vannak annak, hogy züllik a Reichsrath s hogy bomlik Ausztria nyelvterületekre töle.

Am ezt a nézetet nem vallotta a többség vagy legalább nem merte vallani. Ez volt az első hypokrizis.

Pedig élt a tudat mindenki benn, hogy az egyedüli menekvés lenne erősen, követelően kitartani a régi rendszer mellett, ha nem Bánffy alatt, hát Szélllel s leküzdeni s nem a fejünk tetejére ültetni az obstrukciót.

Széll különben is elég hajlítható és jóindulatu politikus volt arra, hogy ha erősnek találja a liberális pártot, ő alkalmazkodjék hozzá.

De hát a párt gyenge volt, kegyek után esengett, a helyett, hogy követelt volna

és az ellenzék meg vérszemet kapott a paktumoktól s azóta ő diktál — míg belé nem pusztulunk. És nem történt semmi, ha csak az nem, hogy a nemzeti párt betörtetett a husosfazekakhoz nem az igazság erejével, de az éhség jogán, szétadta a szabadelvűpárt egységét, megindította a leggaládabb személyes üldözést a régi emberek ellen — és ma ismét szerencsésen kint van.

Am az obstrukció még mindig él és uralkodik s a hogy megbuktatta Bánffyt, úgy megőrölte Széll Kálmánt, Khuent és meg fogja örölni Tisza Istvánt is, ha hirtelenében nem végez vele.

Mi azonban bizunk benne, hogy Tisza István a kellő pillanatban közbe lép és diadalmaskodni fog felette.

Am akkor erőyes, végleges segítséget óhajtának az obstrukciós veszedelem ellen. Ha nem radikális módon szerelik le, akkor mindig újra fel fog támadni ellenünk az obstrukció fegyvere, még pedig idővel majd a megszaporodott nemzetiségi párt vagy töredék kezében is.

netemet. Jóleső érzéssel és meleg érdeklődéssel kísérem a társaság kulturális céljait, megvalósítani törekvő buzgó munkásságukat s kívánom, hogy hazafias törekvésüket nyomon kövessen a siker.
Berzeviczy.

— **Görög keletiek ujéve.** Görög keleti polgártársaink holnap ünneplik ujévüket, mely alkalommal úgy a belvárosi, mint a váralja-utcai gör. kel. templomokban ünnepi istentisztelet lesz. Polgártársainknak ezton kívánunk boldog újévet.

— **Változások az egyházmegyében.** A megyés püspök az alábbi segédlelkészeket disponálta: Berky Jánost Temes-Ságról Német-Czernyára, Konecsny Jánost Német-Czernyáról Temes-Ságra, Fábian Józsefet ideiglenesen Makóra és Kovács Lajost ideiglenesen Menyházára.

— **Áthelyezett segédtanfelügyelő.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Farago János panaszai kir. segédtanfelügyelőt, az ottani tanfelügyelői kirendeltség vezetőjét, segédtanfelügyelői minőségben Aradvármegyébe helyezte át.

— **Ünnep Kis-Zomborban.** Szép ünnep volt tegnap Kis-Zomborban Rónay Ernő orsz. képviselő vendégszerető házában. A megyéből és messze vidékről sereglettek a rokonok, jó barátok, tisztelők, hogy ragaszkodásukról, igaz szeretetükről és tiszteletükről biztosítsák közelétünk e jeles férfiat, tegnap tartott névünnepe alkalmából. Az ünnep, miként minden évben, egyuttal Kis-Zombor, lelkes magyar községünk ünnepe volt. Az ünnep fényét nagyban emelte az ünnepelt névestéjén rendezett műkedvelői előadás. Ritkán láttunk vidéki szinpadon s hozzá adva, műkedvelők szinpadán, ilyen precizen és az összjáték szempontjából kitünően előadott szindarabot. Pedig a műkedvelők legujabb színirodalmunk egyik gyöngyét, s a néplélek festése szempontjából felette nehezen előadható darabot választottak, Gárdonyinak „A bor“ című darabját. Minden egyes szereplő jól játszotta szerepét, s a főrendező Endrényi kis-zombori segédlelkész kitünő rendező-vénáját dicséri azon, a darab sikerét biztosító körülmény, hogy a szerepeket az egyéni temperamentumoknak megfelelően osztotta ki. Ki kell azonban mégis emelni a szereplők közül jellemfestés, taglejtés, hanghordozás s általában a kitünő előadás szem-

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 10-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőben a gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **A kultuszminiszter az Arany János-társasághoz.** Az Arany János-társaság lakomájáról üdvözlő sürgőnyt intéztek Berzeviczy Albert vallás-és közoktatásügyi miniszterhez. A minisztertől a következő sürgöny-válasz érkezett Szentkálray Jenő apátkanonokhoz, az Arany János-társaság elnökéhez:

Az Arany János nevét viselő délmagyarországi irodalmi társaság nevében hozzám intézett megtisztelő megleghangu távirati üdvözlőket fogadják és tolmácsolják őszinte köszö-

Ösi magyar vend glátást,
Nemes szívet, Isten áldást.
Hogy az így van, ma is látjuk,
Érte a jó Isten áldjuk,
S kérjük igaz magyar szívet,
Aldja meg a két kezével
Nemes Rónay családó,
Távostasson töle ákot.
Legyen áldás minden tagján,
Minden fián, minden lányán,
Adja Isten, szerzeszenek
Dicsőséget nemzetünknek,
Szálljon rájuk hosszú időkre
Nemzedékről nemzedékre.
Az a tiszta magyar szellem
Es bübajos női kellem,
Mit e bázban létesített
Példás anyai szeretet,
Rónay Emiliában,
A család védanyalában.

Sub parenthesi legyen mondva,
Bár kikapok is miatta,
Edes anyjának nyomába
Lépett annak lelke mása:
Hős Rónay Cecilia
Egy második Emília.
Hős biz ő jótékonyágba,
Népnymornak orvossága,
Igaz testvér, igaz lélek,
Kit mindenütt szeretnének.

A családnak minden tagja
Soha, soha el ne hagyja
Azt a szép egyenes utat,
Melyet már régóta mutat,
A család minden tagjának
Hű fiának, hű lányának,
Emiliának emléke
Magyar anyák büszkesége.
S amely utnak mutatóján
Ragyog három szó-talimán,
Ezek: Isten, királv, haza,
Igaz Rónay-áblemma.
E három szó mély tartalma,
Dicsősége és hatalma

Legyen minden Rónaynak
S velők minden jó magyarnak,
Iránytűje, vezetője,
Mig magyar él, hosszú időkre.

De fohászom már bezárom,
Szíveim már ne áradozzon.
Még csak egyet: Isten áldjon
Rónay Ernő Barátom!

(Irtam jó kedvemben Karlova és Szeged közti vasutvonalon).

Dr. Pacséri Károly.

Boulaie-Blancheban.

Motteau a következőket mondotta az elnöknek:

— Elnök ur! . . . Hallotta ezeket az embereket, a derék szomszédokat s az én édes jó barátaimat. Egy cseppet sem kíméltek; jól tették! . . . Bezzeg másképpen bántak velem, amig Boulaie-Blancheban voltam, amikor még nem kellett a zsandártól tartanom, ha kedvem szottyant, hogy rájuk erőszem a puskám golyóit! Nem szerettem, az már igaz, de volt rá gondjuk, hogy gyűlölségüket eltitkolják előlem. Tudták a bitangok, hogy Motteauval nem lehet tréfálni. Ma ök az urak. Mahen, a felszemű, aki az imént vallott s azt mondta, hogy gyilkos s tolvaj vagyok, sem különb ember, mint én. Tavaly ő tette el láb alól Blondét, az őrt Gravoirban. Ne is tagadd, te cudar! Együtt voltunk . . . Léger, a pupos Léger, aki úgy beszélt, mint egy bünbánó, rabolta ki a pontilloni templomot. Nem lesz olyan alaváló, hogy le merje tagadni! Ugy-e, így volt Léger? Elnök ur bizonyára nem tudja, ki tekerte ki az öreg Jaquinot nyakát, amikor a feuletti vásárról hazatért. Akkortáiban letartóztattak mindenkit, aki ellen a legkisebb gyanu merült fel, de a gyilkost mégsem tudták elesipni.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Zombori Rónay Ernő névenapjára.

(Elmondta szerző Kis-Zomborban, 1904. jan. 12.)

Aki nem tud arabusul,
Ne beszéljen arabusul,
S mert nem tudok arabusul,
Nem beszélék arabusul,
De mert szíveim nagyon busul,
Nem szól, é rez arabusul
Igaz tiszta barátságáról,
Arab módra, igazságról.

Busul szíveim, mikor látja,
Hazánk nincsen boldogságba,
Nincsen pedig mivel bántja
Minden lelkét, a gond szántja.
De ha ide kirándulok
Kis-Zomborra, felvidulok,
Effelejtem minden gondom
Es ezt nem frázis képmondom,
Mivel itten Kis-Zomborban
Frázis nincsen, van azonban,
Ami sajnós, hogy hiányzik,
S maholnap majdnem kialszik
Magyar embernek szívéből,
Magyar nőnek kebeléből:
Őszinte vendégszeretet,
Mely felvidítja a szívet.
Mert manapság majd mindenütt
Mondhatni, sehol sincs együtt
Barátság és őszinteség,
S helyébe jött kétszínűség.
Fehér holló számba megyen,
Magyar rónán, völgyön, hegyen:
Őszinte igaz barátság
S ezzel járó derült vigság.

Sokat jöttem, jártam, keltem,
Immár negyven év-életben,
Mig találtam Kis-Zomborban
A Rónay kuriában.

pontjából Ivó Sanyi Baracs Imrét, Kovács Marcsa Baracs Imrénéjét, Ruzsák Etus Szunyog Roziját, Kiss Macza Eszter özvegy asszonyát, Majoros Perko Göre Gáborját. Az előadás kiváló anyagi sikerrel is járt, amennyiben 200 korona tiszta jövedelmet hozott a kis-zombori Emilia ovoda javára. Hir szerint a darabot közkívánatra Csanádmegye empóriumában, Makón — Kis-Zombor szomszédságában — újra előadják.

Rónay Ernő házában 12-én délelőtt személyesen üdvözölték az ünnepeket dr. Dellimanics Lajos főispán, Jankó Agoston alispán, Mihalicz Ödön árvaszéki elnök, Hadfy Károly és Tallián Emil főszolgabírók, Tallián fehérmegyei nagybirtokos, Návay Lajos csanádmegyei alispán, Damaszkín Arzén, Csernovics Diodor kincstári jószágkormányzó, dr. Paeséri Károly kir. tanfelügyelő, a Rónay család tagjai, Juhász járásbíró, Árpás plébános, Kayser Lajos makói plébános, és még számosan. Az ünnepeknél küldöttségileg tisztelegtek az állami elemi iskola gondnoksága, tanszéklete, a községi képviselőtestület, melynek ünnepi szónoka Árpás plébános cicerói ékesszólással vázolta az ünnepeket érdemeit. A megye és ország minden részéből számosan üdvözölték az ünnepeket táviratilag, köztük Tallián Béla v. b. t. földmívelésügyi miniszter, gróf Csekonics Endre v. b. t., Babics József stb. Az ünnepeket a kaszinóban diszbankett fejezte be, melyen az ünnepeket vendégei és a község lakóinak színe-java vett részt. A banketten dr. Paeséri Károly kir. tanfelügyelőnk rigmusos sorokban köszöntötte fel az ünnepeket, illetve annak családját. A sikerült rögtönzést ma tárcánkban közöljük. Sikerült tóztokat mondtak még Rónay Jenő volt főispán, mint testvér, Kotsis jegyző, Gróf makói takarékpénztári főkönyvelő és még számosan. A vendégsereg a késői órákban oszlott szét egy szép nap emlékével.

Nyilvános köszönet. A nagybecskereki izraelita nőegylet elnöksége kedves kötelességet teljesít, midőn a f. hó 9-én az egyet pénztára javára rendezett és minden tekintetben fényesen sikerült jelmezestély alkalmából egy a nagyérdemű közönségnek az egyet iránt tanúsított jóindulatáért, valamint a rendező-bizottság t. e. tagjainak kifejtett fáradozása és ügybuzgóságáért legmélyebben érzett háláját és elismerését fejezi ki. Hálás köszönetét mondja azon nemes hölgyeknek, kik az „Eleven Újság” előadásában fáradoztak és azon jószívű pártfogóknak, kik adományaik és felülfizetések által, nemkülönben Sajóviz Irma k. a., a kedves narancsarusitónak, ki 60 kor. 70 fillér bevételével az egyet anyagi érdekeit előmozdítani kegyesek voltak. Adakoztak és felülfizettek: A nagybecskereki kaszinó társulat 40 korona, Daniel főszolgabíró 8, Reiner Dávid (Padé), dr. Steyner Gyula, Marcoin Jenő és Winter J. L. 6—6, Grün Albert, Mayer Aurél 5—5, dr. Györgyovics, dr. Klein Mór 4—4, Bauer,

Winter Fülöp 3—3, Bacher (Budapest), dr. Winter Lajos, dr. Haidegger, Temmer Salamon, Temmer Sándor, Mocsányi Rikárd, Herczeg Gyula, dr. Pacséri Károly, Eibenschütz Gerő 2—2, Winter Bernát, Barta Berná és Sajóviz Soma 1—1 korona. Winter Katalin, az egyet alelnöknője.

— **Farsang.** Említettük, hogy a nagybecskereki önkéntes tűzoltó-egylet február hó 1-én táncmulatságot rendez. Ez alkalommal dr. Perisics Zoltán polgármester vezetésével Kühn János és Szávits Sándor tűzoltó parancsnokok küldöttségileg tisztelegtek ma dr. Dellimanics Lajos főispánnál, akit megkértek, vállalná el a bálanya tisztségét. A főispán a küldöttséget a legszívesebben fogadta s egyben megígérte, hogy a tisztséget elfogadja.

A jótékony nőegylet szombat, január 16-án tartja táncestélyét a kaszinó összes termeiben. Az estélyre nagyban készül a hölgyvilág és nemkevesebb a táncos urak. Ismételjük, hogy a rendező bizottság szívt helyez arra, hogy a hölgyek egyszerű ruhában jelenjenek meg.

— **A magántisztviselők or. z. nyugdíjintézete.** A belügyminiszter jóváhagyta a Magántisztviselők Országos Nyugdíj Egyesületének 1903. június 21-én módosított alapszabályait, a melyek intézkedései közül különösen két üdvös újítás emelendő ki. Az egyik: a visszaható biztosítás, a mely lehetővé teszi, hogy azok, akik eddig valamely gátló körülményből fogva nem léphettek be az egyesületbe, mulasztásukat részben vagy egészben pótolhassák. A másik a nőtisztviselőknél teszi lehetővé, hogy munkaképtelenségük esetére s aggkorukra ők is nyugdíjat biztosíthassanak maguknak. Mindkét módosítás lényeges haladást jelent az egyesület életében, mely szociális jelentőségű céljainak megvalósítására most már tekintélyes anyagi erővel rendelkezik.

— **A rendőrség szervezése.** Reitter Oszkár rendőrkapitány a napokban átiratot intézett több Nagybecskerekkel egyenlő nevű álló város rendőrkapitányságához és polgármestereihez, akitől a rendőrség szervezésére s a költségvetésre vonatkozólag kér felvilágosítást. Nagyikinda már felelt s e szerint ott a helyzet a következő: A rendőrség iroda-személyzete 8, a rendőrlégénység létszáma 35, az őrzékek száma 5, a közigazgatási ügyszám 4910, kihágási ügyszám 391, büntető ügyi szám pedig 1132. Ezen adatokból kitűnik az, hogy Nagyikinda város, dacára annak, hogy 1559-el kevesebb lakosa van, mint Nagybecskereknek s hogy közigazgatási ügyszáma ugyiszólván felannyi, mint városunk ügyszáma, mely az elmúlt évben 10340 volt, a rendőrlégénység száma mégis 6-emberrel nagyobb, mint a nagybecskereki rendőrségé, s őrzéke is egyel több, mint a miénk.

— **A franzfeldi olvasó-egylet.** A franzfeldi „Olvasó-egylet” legutóbb tartotta meg évi közgyűlését. Ez alkalommal az egyesület elnöke meleg szavakban parentálta el az egyesületnek 28 éven át volt buzgó tagját, boldogult Steiner János áll. isk. igazgatót, aki elnöke, jegyzője, pénztárosa és sok éven választmányi tagja is volt az olvasó-egyletnek. Miután Nagybecskereken Kiss Ernő

szobrára gyűjtést indítottak meg, az egyesület elnöke erre felhívta a közgyűlés figyelmét. Gyűjtést is rögtönzött, amelynek eredménye 1271 korona volt. Ezen összeget azután a közgyűlés id. Jahraus János indítványára az egyet pénztára terhére 20 koronára egészítette ki. Az olvasó-egylet készpénz vagyon: 289'52 korona. — A könyvtár 120 kötetből áll. A közgyűlés a tisztújításnál újból megválasztotta elnökének: Lemle Rezsőt, jegyzőnek Szabó Gyulát és könyvtárosnak ifj. Neubauer Jánost.

— **Tánciskola.** Keszler Lajos jöhrü tánciskolája január 14-ikén délután nyílt meg a nagybecskereki főgimnázium tornatermében. A táncanfolyam hat hétig tart délutánonként félhétől 7-ig. Beiratkozni lehet Keszler Lajosnál (Magyar király szálló), valamint a tanfolyam helyiségében.

— **Farkasok a láthatáron.** Mint Banlacról jelentik, ott nem csekély ijedséget okozott a napokban két farkas megjelenése. A farkasok a község határáig jöttek, megrémítve az ott lakókat. A csapat lármára összecsoportosultak néhányan és üldözőbe vették a merész vadállatokat, a melyek aztán a csokai erdőbe menekültek, ahol nyomtalanul eltűntek.

— **Három legény egy leány.** Kis Imre, Somogyi Sándor és Kovács Fülöp együtt mulattak folyó hó 3-án a magyar-ittetbe nagykorosmában. Lányok is voltak ott, meg aztán cigány is, jártak hát ropogósan a csárdást. Ez mind nem lett volna baj, hanem az, hogy a három legénynek egy leány tetszett és e miatt össze is kaptak. Kis revolvert rántott és ellenfeleire lött, de szerencsére nem találta őket. Ezek aztán a menekülő Kist, ki a község házába szaladt, utolérték és úgy megverték, hogy felhollan szedték össze.

Irodalom.

* **Magyar Városok Közügyei.** A városi és községi középítkezések, műszaki, közegészségügyi, közigazgatási intézmények és közügyek szaklapja gyanánt fenti cím alatt komoly és valóban hézagpótló ujság indult meg Lovass Zsigmond, Nagyvárad város t. főmérnöke szerkesztésében. A lapnak már most megjelent első száma is tanúbizonyságot tesz arról, hogy kitűzött célját: a városok egészséges és modern fejlődésének elősegítését becsületesen és eredményesen fogja szolgálni, amennyiben ritka tárgyilagossággal ismerteti és bírálja a városok és községek középítkezéseit, intézményeit és közügyeit, azok keletkezését, létesülését, berendezését és terveit, úgy, hogy nemcsak hatóságoknak, köztisztviselőknél, városi bizottsági tagoknak, építészeknek és mérnököknek, hanem az iparegészeknek és a nagyközönségnek is nélkülözhetetlen tanácsadójává fog valni. Az ezen a téren egyedül álló szaklap felülmúlja a városépítés minden nemét, a közlekedés- és világlátási ügyeket, a közigazgatás, közművelődés, közigazgatás és közrendészet, valamint a városok pénzügyeinek minden ágát s ezáltal feleslegessé teszi azt a sok német szaklapot, melyek a hazai viszonyokkal szemben teljesen tájékozatlanok. A tartalmas első számból kiemel-

Pedig itt áll az elnök ur előtt. Sorel, aki az imént azt mondta rám, hogy a leghírhedtebb baramia vagyok az országban. Mit, öreg pajtás? Ugy-e, nem tudsz meghazudolni? Nézzé meg ezeket, elnök ur! Ugy-e, már megcsappant a kedvetek, no, miért éresztitek le egyszerre a fejetekeket, mintha az orrotok vérezne. Ugy-e, elszápadtok s most belátjátok, hogy Motteauval nem lehet egykönnyen elbánni. Azt akartátok, hogy megszabaduljatok tőlem, pedig pajtáskám, valamennyiönk nyaka a guillotine alá fog kerülni! Azt hiszem! . . .

Elnök ur! Amit most elmondtam, szóról-szóra igaz. Ez már így van. Valamennyien ilyenek vagyunk boulaie-blanchebeliek. Két mérföldnyire tőlünk nem találni egy talpalatnyi termőföldet, csupa gaz, bogáncs, apró cserje minden, odébb még homok és kő. Ha talál is az ember egy falörzset, olyan törpe, hogy kívágni sem érdemes. Mát most hogyan boldoguljon a szegény ember ilyen vidéken? Talán a segélyalaphoz folyamodjon? Csalás az egész intézmény. Az ember rászorul az erdőre. Néha jó fogást lehet ott csinálni, de van idő, amikor ugyancsak felkopik az ember álla! Azután, ha rajtakapják az embert, úgy lecsukják, hogy elmegy a kedve az erdőtől! Hát most mondja meg az elnök ur, mit csinálna a mi hejünkön? Ha valaki azt mondja Boulaie-Blanchéből való vagyok, annyit jelent, mintha azt mondaná, hogy a pokolból jöttem. Hát mit csináljon az ember, éhen nem vesztet — lop! És ha az ember egyszer már lopásra adja magát, gyilkol is, ez már így van minálunk. Ezeket csak azért mondom el az elnök urnak, hogy tájékozhassa magát a boulaie-blancheiakról.

A hatóságok felelősek mindenért; annyit sem törődnek velünk, mint a veszett kutyákkal; úgy kerülnek bennünket, mint kolerásakat!

Most rátérek a dologra.

Ép egy év előtt házassodtam meg. A feleségem egyszer csak azzal lepett meg, hogy nemsokára gyermekünk születik. Mondhatom, boszorkodtam. Az ember maga sem tud megélni, miből tápláljuk a gyereket. Még meg sem született, máris úgy gyűlöltem a gyereket, hogy kész lettem volna megfojtani. Az asszony is így gondolkodott. Majd elintézi ő, mondotta, csak bizzam rá! Van a faluban egy vén boszorkány, aki ért az ilyesmihez.

Egy éjjel cserkészni mentem az erdőbe. Szerencsére le is puffantottam egy őzbakot. Felköttem a vállamra s ballagtam hazafelé; örültem, mert az embert nem minden éjjel éri ilyen szerencse. Három óra lehetett, amikor hazaértem. A szobában még égett a lámpa. Kopogtatok az ajtón, nem nyílik ki. Még egyszer kopogok. Amikor beléptem, feleségem olyan fehér volt, mint a fal. Ledobom az őzbakot, ránézek az asszonyra s kérdem tőle, mi történt.

— Megszületett a gyerek — válaszolt halkan.

— Éi?

— Nem, meghalt.

Nem szóltam egy szót sem. Magamhoz vettem. Leasztottam a fegyveremet s megindultam az erdő felé. Elírhethi elnök ur, de meg is merek rá esküdni, hogy máig se tudom, leány volt-e, vagy fiu?

Senkivel sem találkoztam, olyan utakon mentem, ahol alig jár ember fia.

La Fontaine felé irányítottam lépteimet. Benn a rengetegben egy kőbánya van, amelyet évtizedek óta nem használnak. Apró bozót nőtte be a kiásott talajt. Ott szoktam elrejtteni a puskámat, ha nagyon szorítanak a zsandárok. Ki az ördög járhat ezen az elhagyott helyen? Még a falu-

beliek is elkerülik ezt a vidéket, azt mondják, gonosz szellemek járnak ott. Nem kellett attól tartanom, hogy valaki észre vesz. Szépen letettem a gyermeket egy üregbe s azután ballagtam visszafelé. Alig haladtam száz lépést, észrevettem, hogy valaki követ, mintha farkas kullogott volna utánam. Az alak osonva, halkán kuszott felém. Amikor megálltam ő is állva maradt. — Hé, ki vagy — kiáltottam rá. — Szólj, ha ember vagy, mert lövök! — Te vagy az Motteau? — szölt most egy hang. — Én vagyok Mahen és tud meg, hogy még mindig van egy golyó a puskámban a kíváncsiak számára! — Ne gondold semmi rosszat, pajtás. A hálókat néztem meg, rendben vannak-e?

Tudod pajtás, — szölt azután hengegve, nemcsak az őzek bögnek, ha az ember meggyilkolja őket, hanem a gyáva kutyák is, mint te vagy! — Lekaptam a fegyvert, de Isten tudja miért, nem löttem le a nyomorultat. Másnap már elesíptek a zsandárok.

Most pedig elnök ur hallgasson rám. Harminc ház van össze-vissza Boulaie-Blanchéban, mind-egyik házban lakik egy házaspár. Megolvastat valaha elnök ur, hány gyermek van ebben a harminc házban? Három összesen. A többit megfojtották, elásták, ledobták a kőbányába. Küldesse oda elnök ur a zsandárokat, azután kutassák át a bokrokat, nézzék meg az elhagyott kavicsbányákat, több gyermek csontját találják meg ott, mint egy nagy város temetőjében! Járja sorra elnök ur ezt a harminc házat s kérdezze meg a lakóktól, hogy hova tették a gyermekeiket? Hallgassa ki Mahent, Légeret, Sorolt, meg a többieket! . . . No, Mahen, most láthatod, hogy nemcsak az őzek bögnek, ha meggyilkolják őket, hanem a gyáva kutyák is remegnek . . .

Octave Mirbeau.

Jük Ehen Gyula orsz. képviselő nagy szaktudásra valló vezércikkét „városaink”-ról, a szerkesztő tanulmányát a „színházépítésről” és Aczél Géza Debreczen város főmérnökének, valamint Lócs Rezső Arad városi tanácsosnak cikkeit. Rovatai is élénkek, változatosok, technikai kiállítása pedig a Pallas nyomda ismert izlésére vall. A havonként háromszor megjelenő lap előfizetési ára egész évre 20 kor. S. erkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI. Podmaniczky-utca 57. szám.

Anglia szellemi élete. Shakspeare és Bacon korát kivéve, talán sokasem állott olyan magasan, mint a múlt század harmadik és negyvenes éveiben. A nagy írók Angliát ismét arra a polera emelték, a hol Erzsébet alatt állott. Politikusai voltak Wellington, Peel, Pitt, Russel, Canning, Disraeli, irók Macaulay, Walter Scott, Byron, Tackerey, Dickens, Walter Scott regényei a történelmi romantikának, az elmúlt korok megjelenítésének tettek nagy szolgálatot; Byron komor muzsája pedig egyéni fényben ragyog a klasszikusok és romantikusok iskoláinak közepeste. Bulwer kivált az előkelő osztályoknak, Tackerey a gazdag és művelt polgári osztálynak, Dickens a szegény népek erkölcsét rajzolja. Ezek az írók hatalmas tehetségükkel és eredetiségükkel, mely egészen a nemzeti gondolkodásban és érzésben gyökerezett, ismét felemelték az angol irodalmat ezen trespéd állapotából, melybe a XVIII. században a francia szellem utánzása által jutott. Angolország szellemi életéről szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 204 füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérrel. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részlelfizetésre is.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A februári esküdtek. A nagybecskereki királyi törvényszéknél a napokban sorsolták ki a február havi esküdtszék tagjait és pedig 30 rendes és 10 pótesküdtet.

Rendes esküdteknek kisorsoltattak: Bodrosi Karoly közjegyzői irodavezető Módos, Déry Sándor fűrészyár igazgató Törökbecse, Dimitrievits Sándor ügyvédi írnok Módos, Fendler Gyula könyvelő Módos, Frater Zsigmond szakaszmérnök Kanak, Fuchs István kir. mérnök Nagybecskerek, Garai Izó kereskedelmi megbízott Törökbecse, dr. Grandjean József nyugalmazott polgármester Nagybecskerek, Grünbaum Frigyes kereskedő Nagybecskerek, Grünwald Zsigmond fűrészyáros Szerbittebe, Isztrát Simon nyugalmazott számvevő Nagybecskerek, dr. Jezovics Gyula ügyvéd Módos, Keszler Ferenc nyug. honvédezedes Nagybecskerek, ifj. Klein Mór könyvelő Szerbittebe, Knab Adam mérnök Nagybecskerek, Kokits János ügyvéd Nagybecskerek, Konkoly Samu földbirtokos Nagybecskerek, Kotta Sándor ügyvédi írnok Módos, Mayer Rezső nyomdatulajdonos Nagybecskerek, Rados János nyug. tanuló Törökbecse, Rieger András kereskedő Zsichfalva, Simonyi István aranyműves Törökbecse, Sisak István vizsabayózási felügyelő Csávos, Solymos Gusztáv nagybirtokos Törökbecse, Szilágyi Zsigmond mérnök Törökbecse, Tóth József földmives Szerbneuzina, Tuzit Frigyes gazdálkodó Györgyháza, Verysz Zsigmond bérő Szerbittebe, Vuchetich Alajos nyug. aljárásbíró Horváneuzina és Zödi Illés kisbirtokos Törökbecse.

Pótesküdtet lettek: Póti Ferenc borkereskedő, Scheirich Pál kereskedő, dr. Stassik Ferenc ügyvéd, dr. Stern Lázár ügyvéd, Schenk Hermann könyvkereskedő, Oroszi Lajos fényképész, Sohn Károly kereskedő, Semsey Gyula megyei főlevéltáros, Oldal István fényképész és Mokker Sándor kereskedő.

Közgazdaság.

Közgyűlések.

- Január 14. A „Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja” közgyűlése.
- Január 15. A „Törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 17. A „Nagykomlói Népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 21. A „Második n.-eleméri takaré- és előlegszövetkezet” közgyűlése.
- Január 23. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.
- Január 24. A „Törökbecse-aracsai segély- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
- Január 24. Az „Első torontál-szécsányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 31. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 31. A „Tor-Ozorai (Uzdini) Első Takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 1. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 2. A „Zsichfalvai takaré- és hitelegylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 4. A „Perlasz új takarékszövetkezet” közgyűlése.
- Február 16. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.

A szerb marha behozatala. Pancsova, Fehértemplom és Temes-Kubin városokból a mérsárosok együttesen nagy küldöttséggel tisztelegtek a képviselőházban tegnapelőtt Tallián Béla földmivelésügyi miniszternél a végből, hogy a kormány a határszéli forgalomban a szerb marha behozatalát, különösen a napi lovágásra szükséges mennyiségnél könnyítse meg s tegye lehetővé, hogy a szerb marhát ne Budapesten át, hanem közvetlenül is kézhez kaphassák. A küldöttséget báró Dániel Ernő és Szivák Imre orsz. képviselők vezették. Tallián Béla földmivelésügyi miniszter szívesen látta a deputációt s megígérte a kérvény sürgős tanulmány tárgyává vételét.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 13-án.
- Távirati tudósítás. -

Budapest, január 13.
A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen folytatta a véderő provizóriumról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását, melynek során ma a javaslat második és harmadik szakaszát elfogadják s a törvényjavaslatot részleteiben is megszavazták.

Ezután áttértek az állami tisztviselők pótlékáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A javaslatot Hegedűs Loránt előadó ajánlotta tartalmas beszéddel az elfogadásra.

Kossuth Ferenc örömmel hozzájárul a törvényjavaslathoz.

Batthányi Tivadar gróf szintén hozzájárul, de több kifogást tesz.

Simonyi-Semadán Sándor a néppárt nevében hozzájárul a törvényjavaslathoz, egyben határozati javaslatot ad be a tisztviselők szolgálati pragmatikájáról.

Szederkényi Nándor és Kecske-méthly Ferenc nem fogadják el a törvényjavaslatot, Lovász Márton azonban elfogadja.

Nesszi Pál és Polónyi Géza az osztályok közötti aránytalanságot s a bírák rossz helyzetét hozzák fel. Polónyi Géza szerint most már tömeges nyugdíjaztatások lesznek épen azoknak a körében, a kik lesték a fizetésfelelőlést.

Lukács László pénzügyminiszter részletesen reflektál az elhangzottakra és védi a javaslatot az ellen a vad ellen, mintha az a nagy tisztviselők érdekeit szolgálná. Éppen ellenkezőleg, a kicsinyeket partfogolja. Kimutatja, hogy Széll Kálmán javaslatánál csak három millió koronával szán kevesebbet a fizetésrendezésre.

Piósz Sándor igazságügyminiszter válaszol Polónyinak a bírakra vonatkozó szavaira és védi a bírói kart.

Ezzel a felszólalások véget értek és a törvényjavaslatot általánosságban megszavazták.

Utána rátértek a részletekre, melyeket még ma szintén elintézték.

Választási reform.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti táv.) A választási reform ügyében összehívandó ankétet illetőleg a legkülönbözőbb kombinációkat közlik egyes lapok. Felhivatalos oldalról jelentik, hogy az egybehívandó ankétnek semmi más rendeltetése nincs, mint hogy a választási reformhoz szükséges adatokat összegyűjtse és így irányt és anyagot szolgáltatson magának a választási reformnak. A főbb elveknek pontozatokba való szedése egyelőre igazán még nem történt meg.

A képviselőházi jegyző lemondása.
Budapest, január 13. (A „Torontál” ered. táv.) Teleky Sándor gróf, a képviselőház egyik jegyzője, lemondott jegyzői tisztségéről.

Rimély püspök meghalt.

Budapest, január 13. (A „Torontál” ered. táv.) Besztercebányáról táviratozzák: Rimély Karoly besztercebányai püspök ma délelőtt 11 órakor meghalt. A püspök, aki 79 esztendőn élte, már huzamosabb ideje betegeskedett, míg végre most a halál megváltotta. Az elhunyt főpap kiváló egy-

házi író volt s több jeles művel gazdagította az egyházi irodalmat. Temetése valószínűleg pénteken lesz.

A nagykarolyi választás.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagykarolyból táviratozzák: A választás itt ma rendben megkezdődött. A szavazás zavar nélkül folyik. Délben a szavazatok számaránya a következő: Karolyi György gróf pártokivüli szabadelvű 278 és dr. Varsák Zoltán függetlenségi 311.

A csehek obstruálnak.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, a csehek elhatározták, hogy a miért a király a delegációk multkori fogadásakor a csehek magatartását élesen elítélte, újból obstruálni fognak a Reichsrathban.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyrészt szilárdak. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.92	—
Tengeri (májusra 1904.)	5.27	—
Zab (áprilisra)	5.51	—
Rozs (áprilisra)	6.65	—

Vonalok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

Torontálszigeti tej és gazdasági termékek értékesítő szövetkezet.

Hirdetmény.

A torontálszigeti tej és gazdasági termékek értékesítő szövetkezet felszámolás alatt bejegyzett cég felszámoló-bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a szövetkezet felszámolása a pancsovai kir. törvényszék 1903. évi december hó 30-án kelt 9474—1903 polg. számú végzésével bejegyzetett.

Felhivatnak ennelfogva mindazok, kiknek a szövetkezet ellen követeléseik vannak, hogy igényeiket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt a szövetkezet felszámoló-bizottságának okvetlenül bejelentsék, mert ellenkező esetben követeléseik figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Torontál-Szigeten, 1904. évi jan. hó 9-én.

(50—33) **A felszámoló-bizottság.**

Irodai gyakornok,

kinek szép írása van, helybeli vállalatnál kezdőfizetés mellett azonnal felvételt nyer.

Ajánlatok a „Torontál” kiadó-hivatalához intézendők. :-

Meghívás.

A Tor.-Ozori (Uzdini) Első Takarékpénztár részvénytársaság
 által 1904. évi január hó 31-én délelőtt fél 11 órakor az intézeti helyiségben
 (Miloradovics A-féle ház) tartandó

VII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

a részvényesek ezennel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Elnök és jegyző választása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése és a zár-
számadások előterjesztése.
3. A felmentvény megadás az igazgatóságnak és felügyelő-
bizottságnak.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség hovaforrása iránt.
5. 3 felügyelő-bizottsági tag és egy póttag választása egy évre.
6. Határozathozatal az alkalmazottaknak és az igazgatósági
tagoknak adandó díjazás tárgyában.
7. Esetleges indítványok.
8. Három jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.

Az igazgatóság nevében: **Lupuleszko János** s. k., vezérigazgató.

Kivonat az alapszabályokból: 14. §. Közgyűléseknél minden részvény egy szavazatra jogosít; husz szavazatnál többet azonban nem gyakorolhat senki, bár-
 mennyi legyen részvényeinek száma.
18. § A közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek nevére a részvény már nyolcz nappal a közgyűlés előtt a társulati részvénykönyvbe beiratott és ki-
 részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés megkezdése előtt az intézet pénztáránál letéteményezte.

A „Tor.-Ozori (Uzdini) Első Takarékpénztár részvénytársaság“
Z Á R S Z Á M A D Á S A
 az 1903. VII. üzletévről.

Mérleg-számla.

Főkönyv lapja	V a g y o n		Korona		Főkönyv lapja	T e h e r		Korona	
			egyenkint	összesen				egyenkint	összesen
60	Leltár	819.06			66	Részvénytőke	80000		
	5% leírás	40.95			67	Tartalékalap 5% kamatozással	30450		
65	Ingtatlanok		778.11		70	Fel nem vett osztalék	166.40		
92	Váltótárca		657		90	Takarékbetét	46845.35		
97	Előlegek árukra		291937		91	Különleges tartalékalap esetleges behajthatlan követelésekre	409		
98	Pénztárkészlet		3200		95	Visszszámított váltók	122731		
99	Osztr.-magy. bank girószámlán		2299.66		93	Átmeneti kamatok	3892.93	284494.68	
102	Javunkra különféle intézeteknél		306.76			Tiszta nyereség		15928.22	
104	Átmeneti kamatok		521.93						300422.90
			722.44	300422.90					
				300422.90					

Veszteség- és nyereség-számla.

Főkönyv lapja	T e h e r		Korona		Főkönyv lapja	J ö v e d e l e m		Korona	
			egyenkint	összesen				egyenkint	összesen
60	5% leírás a leltárból		40.95		89	Nyereség áthozatal múlt évről	588.16		
71	Befét kamatadó		44.77		79	Jövedelmi ingatlanok eladásánál	2173.81		
72	Jövedelmi adó		1544.70		85	Ingtatlanok bérbeadása	408.40		
73	Tőke kamatadó		365.22		93	Váltószámítolási kamat és díj	33177.55		
80	Perköltések		94.54		96	Áruclőleg-kamat	63.32	36411.24	
83	Illeték		42.28						
40	Közszégi póttadó		50						
94	Költségek		2657.83						
100	Betéti kamat		3899.88						
103	Napi díjak		588						
104	Visszszámítolási kamat		6855						
105	Tiszti fizetések		4059.85						
106	Házbér		240	20483.02					
	Tiszta nyereség			15928.22					
				36411.24					36411.24

Tor.-Ozora, 1903. december 31-én.

A könyvelésért: **Klauber Ignácz** s. k., könyvelő.

Az igazgatóság:

Lupuleszko János s. k., vezérigazgató. **Rehák István** s. k. **Kretzu Kosta** s. k. **Wersio József** s. k.
Kretzu Pavel s. k. **Kretzu György** s. k. **Miloradovics A** s. k. **Milu Janku** s. k. **Tokin Zsiva** s. k.

Megvizsgáltuk és megfelelőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Lakatos János s. k.

Dimkovics K. Dusan s. k.

Gereu Szima s. k.

aság
égben

M e g h í v ó.

A TÖRÖKKANIZSAI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR, MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IX-ik évi rendes közgyűlését

1904. évi február hó 1-én d. e. 11^{1/2} órakor Törökkanizsán az intézet helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényeseket van szerencsém tisztelettel meghívni.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről. 2. A zárszámadások beterjesztése. 3. A felügyelő-bizottság jelentése. 4. A tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal. 5. A felmentvény meg- vagy meg nem adása. 6. A felügyelő-bizottság 1903. évi működéséért járó fizetés megállapítása.	7. Alapszabályok módosítása. 8. Egy igazgatósági tag választása. 9. Egy felügyelő-bizottsági rendes és esetleg egy póttag választása. Törökkanizsán, 1904. évi január hó 5-én.

Tallián Emil s. k.,
intézeti elnök.

J e g y z e t. Minden részvényes, ki a közgyűlésen résztvenni óhajt, szelvényivel ellátott részvényeit a közgyűlést megelőző napig az intézet pénztáránál térítvény mellett letenni tartozik.

Vagyon.				Mérleg-számla 1903. évi december hó 31-én.				Teher.			
		K.	f.	K.	f.			K.	f.	K.	f.
Pénztár készlet				13379	33	Részvénytőke				120000	
Értékpapir				500		Tartalék-alap	91517	54			
Kölcsönök:						Külön tartalék-alap	28429	14			
a) váltókra	2304 drb	955552				Nyugdíj-alap	2844	42	122791	10	
levonva visszleszámitolt	13 "	10588				Átmeneti kamatok			15336	69	
készlet a tárczában	2291 drb		944964			Betét és tőkesített kamatok			929889	03	
b) kötvényekre	1766 "		143803	16		1903. évi haszon			26516	78	
c) jelzálogos kölcsönökre	134 "	250368	60								
levonva engedményezett	68 "	142376	23								
készlet a tárczában	66 drb		107992	37							
5 adós folyó számlában			3894	74							
				1214533	60					1214533	60

Veszteség.				Üzleteredmény-számla 1903. évi december hó 31-én.				Nyereség.			
		K.	f.	K.	f.			K.	f.	K.	f.
Kamatok:						Részvényátíratási díj					
kifizetett és tőkesített kamatok		37325	90			Ingtalanok után				96	
visszleszámitolási kamatok és díjak		4564	88			Kamatok:				56	84
nyugdíj-alap kamatai		177	75	42068	53	váltók után	72867	74			
Adók:						kötvény-kölcsönök után	12443	72			
állami-, uti- és községi adó		6061	83			jelzálogos kölcsönök után	8743	48	94054	94	
betéti kamatadó		3732	59	9794	42						
Fizetések:											
Felügyelő-bizottsági fizetés		9866	59								
Ker. betegs. pénztári befizetés		300		10213	85						
Kezelési költségek és díjak		47	26								
Lakbér		2971	76								
Leírások		836	12	3807	88						
1903. évi haszon				1806	32						
				26516	78						
				94207	78					94207	78

Törökkanizsán, 1903. évi december hó 31-én.

Grüner Ádám s. k., igazgató.	Dus Vince s. k., pénztárnok.	Weisz Lipót s. k., könyvelő.
Megvizsgálta és helyesnek találta az igazgatóság.	— Törökkanizsán, 1904. évi január hó 5-én.	
Dr. Csillag Mihály s. k.	Dr. Perényi Lajos s. k.	Rácz Ferenc s. k.
Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság.	— Törökkanizsán, 1904. évi január hó 6-án.	
Madár Imre s. k.	Opreán Aurél s. k.	Tallián Jenő s. k.
		Ringhofer Andor s. k.

Haszonfelosztási javaslat:

Az 1903. évi tiszta haszon	26516 korona 78 fillér
tartalék-alaphoz	14416 korona 78 fillér
nyugdíj-alaphoz	1000 " — "
tiszti jutalmazásokra	1300 " — "
jótekonny célra	200 " — "
osztalékra 600 drb részvény után 16 koronával	9600 " — "
összesen	26516 korona 78 fillér.

Törökkanizsán, 1904. január hó 5-én.

Felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés! Megfelelve a kereskedelmi törvény és alapszabályaink által reánk rótt kötelezettségnek, a lefolyt évben a takarékpénztár vezetését állandóan ellenőriztük, könyvelését havonként, pénztárát koronként megvizsgáltuk és meggyőződünk, hogy az intézet ügyei teljesen megfelelő pontossággal vezetettek és kezeltettek.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénk terjesztett mérleget, továbbá a nyereség- és veszteség-számlát behatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel, valamint a leltárral összehasonlítottuk és úgy találtuk, hogy a kitüntetett eredmény az üzleti könyvekkel teljesen megegyezik és a kereskedelmi törvény idevonatkozó intézkedéseinek megfelel.

Ezek után a magunk részéről elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak beterjesztett jelentésében a 26.516 korona 78 fillér tiszta nyereség felosztása és hováfordítása iránt tett javaslatát.

Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1903. évi üzletévre nézve úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Törökkanizsán, 1904. január hó 6-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Madár Imre s. k.	Opreán Aurél s. k.	Ringhofer Andor s. k.
-------------------------	---------------------------	------------------------------

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Ervényes: 1903. évi október hó 1-étől.

Oda				Vissza			
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
4402	4404	4406	4414	4413	4405	4403	4401
630	1010	815	—	230	—	—	—
950	1134	985	—	351	—	—	—
1030	1205	1009	—	426	—	—	—
1040	1227	1035	—	453	—	—	—
1227	—	1129	—	497	—	—	—
145	1201	—	605	ind. Szeged	—	—	—
155	1211	—	618	érk. Szőregh	—	—	—
195	1212	—	613	ind. Szőregh	—	—	—
203	1220	—	629	*O- és Uj-Szt.-Iván	—	—	—
217	1232	—	645	*Gyála	—	—	—
224	1239	—	700	Szérb-Keresztur	—	—	—
248	105	—	735	Törökkanizsa	—	—	—
302	119	—	755	Szanád	—	—	—
312	128	—	821	Csóka	—	—	—
325	141	—	846	Tisza-Szt.-Miklós	—	—	—
339	155	—	904	Pádé	—	—	—
353	209	—	920	*Esztermajor	—	—	—
405	221	—	937	Bocsár	—	—	—
415	231	—	948	érk. Karlova (9.)	—	—	—
V.v. 4412	—	—	1031	érk. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	—
329	155	712	—	ind. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	—
444	246	802	—	ind. Karlova (9.)	—	—	—
459	256	812	—	Beodra	—	—	—
510	306	823	—	*Vincevár	—	—	—
558	327	845	—	Török-Becse-Aracs	—	—	—
626	345	903	—	Kumán	—	—	—
647	404	922	—	Melenze	—	—	—
705	420	937	—	Elemér	—	—	—
722	435	953	—	érk. Nagy-Becskerek (1. 2.)	—	—	—
1213	930	—	—	érk. Pancsova-Józsefváros (2.)	—	—	—
—	620	—	—	érk. Szécsány (1.)	—	—	—

Oda				Vissza			
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
4512	4502	4504	4506	4501	4503	4505	4511
620	1010	815	230	ind. Budapest ny. p. u.	—	—	—
—	990	—	410	ind. Temesvár-Józsefváros	—	—	—
350	1158	155	718	ind. Nagy-Kikinda	—	—	—
413	1220	221	738	ind. *Válmó	—	—	—
429	1235	230	752	érk. Karlova (8.)	—	—	—
84	357	—	1232	érk. Szeged (8.)	—	—	—
722	—	435	953	" Nagy-Becskerek (8.)	—	—	—
1213	—	920	—	" Pancsova-Józsefváros (8. 2.)	—	—	—

Torontálvármegye módosi járás szolgabírósa.

1244. kig. sz. 1904.

Arlejtési hirdetmény.

Torontál-Szécsány község határában létező Temes fahid tatarozandó lévén, az előmereti költségvetés Torontálvármegye alispánja által 5782 korona 07 fillérrel hagyatott jóvá.

Felhívtnak mindazok, kik ezen munkát elvállalni óhajtják, hogy zárt ajánlataikat a vállalat összegének megfelelő 5% bánatpénzzel felszerelten folyó évi március hó 1-én d. e. 8 óráig a módosi járás főszolgabírájához terjesszék be.

A vonatkozó előmereti költségvetés és feltételek a hivatalos órákon belül a módosi szolgabírói hivatalnál megtekinthetők.

Módos, 1904. évi január hó 11-én.

Steinbach Antal, főszolgabíró.

Pancsovai főszolgabírósa.

154. szám. 1904.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett glogoni községi segédjegyző és községi irnoki állásra ezen pályázat nyitattik.

Ezen állással és pedig a segédjegyző 800 korona évi fizetés és 40 korona helyettes anyakönyvvezetői tiszteletdíj, a községi irnok 720 korona évi fizetés élvezete van egybekötve.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósaéhoz folyó évi január hó 25-ig küldjék be.

Pancsova, 1904. évi január hó 10-én.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró.

Pancsovai főszolgabírósa.

153. sz. 1904.

52-22

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett szarcsovai községi segédjegyző és községi irnoki állásra ezzel pályázat nyitattik.

Ezen állással és pedig a községi segédjegyző 1080 korona évi fizetés és 160 korona anyakönyvvezető tiszteletdíj, a községi irnok 840 korona évi fizetés élvezete van egybekötve.

Felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósaéhoz folyó évi január hó 25-ig küldjék be.

Pancsova, 1904. évi január hó 10-én.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró.

Torontálszigeti tej és gazdasági termékek értékesítő szövetkezet.

HIRDETMÉNY.

A torontálszigeti tejszövetkezet fel-számolása folytán az

összes berendezés olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Oláh Béla

orvos,

Torontálsziget.

(49-33)

32.421/1904. sz.

Magyar kir. államvasutak. Üzletvezetőség Debrecen.

Pályázati hirdetmény.

(Rostálatlan és rostált bányakavics szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége az 1904, 1905. és 1906. évekre, esetleg több évre is felépítményi ágyazási anyag céljaira szolgáló rostálatlan és rostált kavics szükségletének szállítást biztosítani szándékozik, e célra nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen anyagnak egy évi megközelítő szükséglete a következő: 8000 m³ rostálatlan bányakavics, vagy folyó kavics; 12.000 m³ rostált bányakavics, vagy folyó kavics.

Az üzletvezetőségnek jogában áll a fent kitett mennyiséget 50%-al felemelni, vagy csökkenteni és vállalkozó tartozik a pótmegrendeléseket is az ajánlati árakon és feltételek alatt szállítani.

E szállítás a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő általános szállítási feltételek alapján eszközözendő, a melyről a kötetendő szerződés alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában a hivatalos órákban megtekinthető. E rostált kavicsnak 3-5 centiméternyi átmérőjű darabokból kell alánia és földdel, vagy más idegen anyaggal vegyítve lennie nem szabad.

A rostálatlan bányakavics, vagy folyó kavics leg-alább 70% kavicsdarabokat tartalmazzon, a melyeknek egyes darabjai 8 centiméternél nagyobbak ne legyenek. Az anyagnak homokon kívül más anyagot nem szabad tartalmaznia.

Különösen figyelmeztetjük az ajánlatokat, hogy a beszállítási helyek pontosan megnevezendők, t. i. mely vasuti állomások és szelvények között kivanják a szállítást eszközölni.

A kitöltött és egy koronás magyar bélyeggel ellátott, keltezett és a lakás pontos megjelölése mellett aláírt és lepecsételt ajánlat a rendes címzésen kívül ezen kéleimmel: „Ajánlat 32 421/903. számhoz, kavics-szállítás iránt” ellátva 1904. január hó 15-ik napjának déli 12 órájáig a debreceni üzletvezetőség I. osztályához személyesen benyújtandó, vagy posta útján beküldendő.

Bánatpénzül 500, azaz ötszáz korona lesz a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, hivatkozással ezen hirdetmény számára, legkésőbb 1904. január hó 19-én déli 12 óráig elhelyezendő. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető. Értékpapírok az utolsó 14 napi tőzsdei árfolyam szerint, de a névérték 90%-át meg nem haladó értékben fogad-tatnak el.

Az ajánlatban a megtörtént letétel meg-ementendő, de az arról nyert elismervény az ajánlatához nem csatolandó.

A nyertes pályázó köteles a letett bánatpénzt a nála biztosítandó mennyiség ajánlati ár-ával számított értékösszegnek 10% ra kiegészíteni, miről írásilag fog értesítettetni.

Az üzletvezetőség a beérkező ajánlatok között a szabad választás jogát magának fentartja. Debrecen, 1903. december hó.

Az üzletvezetőség. (Utányomás nem díjazatik.)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.